

A Pécsi Ítéltábla a dr. Váczi Miklós ügyvéd (címe) által képviselt **felperes neve** (címe) felperesnek - a Bánréviné dr. Halász Edina jogtanácsos (I.rendű alperes címe) által képviselt **I.rendű alperes neve** (I.rendű alperes címe) I. rendű és a dr. Tatár László Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Tatár László ügyvéd fél címe 2) által képviselt **II.rendű alperes neve** (címe) II. rendű alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Pécsi Törvényszék 2014. június 19. napján kelt, 15.P.20.335/2013/39. számú ítélete ellen az I. rendű alperes által 41. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - részben megváltoztatja, és az I. rendű alperest terhelő, állam által előlegezett költség összegét felemeli 311.991 (háromszáztizenegyezer-kilencszázkilencvenegy) forintra.

Emellett az elsőfokú ítéletet akként pontosítja, hogy az I. rendű alperest a helyesen *2009. december 16-tól* 2014. június 30. napjáig terjedő időszakra a felperes javára terhelő, lejárt jövedelempótló járadék összege helyesen *3.906.110* (hárommillió-kilencszázhaty-ezer-egyszáz-tíz) forint.

Továbbá a bíróság 611.100 (hatszáz-tizenegyezer-egyszáz) forint perköltség felperes javára történő megfizetésére helyesen az *I. rendű* alperest kötelezi.

Egyebekben a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helyben hagyja.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperes részére 15 napon belül 24.800 (huszonnégyezer-nyolcszáz) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget. A fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletében rögzítette, hogy 2009. június 19. napján a II. rendű alperes **G** és **H** között, személygépkocsival történő balra kanyarodás közben nem adta meg az elsőbbséget a motorkerékpárral jobbról, szabályosan közlekedő felperesnek. A felperes a balesetben nem hatott közre. A II. rendű alperest a P Városi Bíróság 10.B.267/2010/8. számú ítéletével közúti baleset okozásának vétségében bűnösnek mondta ki, és pénzbüntetésre, valamint 1 év 6 hónap közúti járművezetéstől eltiltásra ítélte.

A felperes a baleset következtében a bal felkar középső harmadának zúzódását, a bal lábszár felső-középső harmad határán, a külső felszínen kéttenyérszerű horzsolást, a bal kéz II., IV. és V. ujjának repesztett sérülését és a II. ujj hajlító inának sérülését szenvedte el. A tényleges anatómiai gyógytartam 2 hónap volt, azonban a funkcionális gyógyulás jelenleg sem következett be. A felperes bal kezének II. ujját csonkolni kellett, így a baleseti sérülésből eredően maradandó fogyatékos állapot alakult ki nála. Emellett a bal kéz IV.-V. ujjának megfelelő vonulatban zégzugos, szederjes színű hegvonal látható. A V. ujj középső és végperce között az ujj félig hajlított helyzetben rögzült, nyújtása nem lehetséges. A felperes bal kezén csupán két ujj használható, a I. és III. ujj ún. csípőfunkciója maradt meg, a többi ujjával finomabb tevékenységre nem képes. Két kézzel végzendő munkát nem tud ellátni. Ugyan a felperes jobbkezes, azonban bal kezének használhatósága jelentős mértékben csökkent, így eredeti munkakörének (tehergépkocsi-vezető) megfelelő tevékenységek ellátására nem képes.

A felperesnek a baleset során elszenvedett sérülése következtében 25 %-os munkaképesség-csökkenése alakult ki. Esetében a rendkívüli munkateljesítmény, a többleterő kifejtés 25 %-ban fejezhető ki. Ugyanakkor a bal keze II. ujjának balesetet követő 1 évvel történt amputációja miatt olyan munkakörökben, amelyhez mindkét kéz jó funkciója szükséges, a többleterő kifejtés is magasabb, mint a végleg kialakult helyzetben. A felperes esetében a baleset után két hónapig munkaképesség-csökkenése 100 % a tehergépkocsi-vezetői munkakörben, ezután mintegy további 4 hónap időtartamban munkaképesség-csökkenése 40 % ugyanebben a munkakörben. A balesetből eredően a felperes tanult szakmáinak (vájár, asztalos, tehergépkocsi-vezető) betöltésére alkalmatlanná vált.

A balesetet megelőzően a felperes általános egészségkárosodása 40 % volt, amely miatt 1995. május 1. napjától kezdődően havi 85.000 forint bányász dolgozók egészségkárosodási járadékában részesült szilikózis megbetegedése, gerincsigolyáinak elcsúszása és a vibrációs ártalom miatt zsibbadó kezére tekintettel. Emellett 2005. év óta magas végnyomás megbetegedésben szenved. A felperes a baleset időpontjában 41 éves volt.

A felperes 2008. májustól 2008. december 20-ig a **B Kft.** alkalmazásában dolgozott. Összes jövedelme 680.700 forint volt. 2009. március 30-tól 2009. december 15-ig a **Sz Kft.** alkalmazásában állt tehergépkocsi-vezetőként, határozott idejű munkaszerződéssel, havi munkabére bruttó 65.500 forint volt. A köztes időszakban bejelentett munkaviszonnyal nem rendelkezett.

A balesetet követően a kórházból való hazatérése után a felperes sérült karja könyékig be volt gipszelve. Öltözködésben, tisztálkodásban 3 hónapon keresztül, napi 3 óra terjedelemben házasátársa volt segítségére. A baleset után egy héttel begipszelt kézzel, ereje megfeszítésével folytatta a munkáját december közepéig: az ...-os autópálya építése során egy zárt útvonalon haladó nehézgépjárművet vezetett.

A balesetet követően, a határozott idejű munkaszerzésének megszűnése után, 2010. januártól elhelyezkedni nem tudott, annak ellenére, hogy folyamatosan munkát keresett. A felperes jövedelme jelenleg havi 99.455 forint, amely a bányásztként

elszenvedett egészségkárosodásból eredően 92.110 forint egészségkárosodási, valamint 7.345 forint baleseti járadékból tevődik össze. A perbeli közlekedési balesettel összefüggésben társadalombiztosítási ellátásban nem részesül.

A felperesnek a balesetet megelőző bruttó átlagkeresete havi 87.626 forint volt a balesetet közvetlenül megelőző 1 évben. A baleset után a felperes munkaviszonyt létesíteni nem tudott, a saját szakmájában megváltozott munkaképességű munkaeő foglalkoztatására igény nem volt. A gépkocsivezetői munkaeőigény bejelentés fél évente 1-2 lehetőség, de nem megváltozott munkaképességű munkaeő foglalkoztatására irányulnak. A felperes lakókörzetében, K és M térségében 4 megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató gazdálkodó szervezet található, azonban mindegyik cég olyan jellegű tevékenységet folytat, amelynek ellátásához elengedhetetlenül fontos a precíz, pontos kézimunka, illetőleg a kifogástalan kézhasználat. A megváltozott munkaképességű személyeket napi 4 órában 564-567 forint/órás bér ellenében foglalkoztatják, a munkába járással összefüggésben 20 kilométeres körzetben a bérletet térítik. Vájár munkakörben bejelentés a területen nem volt.

A balesetet követően a felperes 2009. június 19-től augusztus 18-ig 100 %-ban többleterő kifejtéssel végezte munkáját. Bruttó keresete havi 65.500 forint volt, azaz 2 hónapra 129.732 forint. Ennek járulékokkal (17 %) csökkentett összege 2009. június 19-től augusztus 18-ig tartó időszakban 107.677 forint volt.

Az ezt követő 4 hónap időtartamban, 2009. augusztus 19-től december 15-ig a felperes munkáját 40 % többleterő kifejtésével végezte. Elvárható bruttó keresete havi 65.500 forinttal számítva 255.294 forint volt. Ennek járulékokkal csökkentett összege (17 %) 211.894 forint, amelynek 40 %-a 84.758 forint volt.

A felperes többleterő kifejtéssel végzett munkájának értéke összesen 192.435 forint volt.

A felperes korábbi munkáltatója a felperessel azonos munkakörű dolgozókat már nem foglalkoztat, a vállalkozások tevékenysége az autópálya elkészülte után megszűnt. Amennyiben a felperes határozott idejű munkaviszonya lejárt után gépkocsivezetőként el tudott volna helyezkedni, úgy legalább a kötelező legkisebb munkabért kereshette volna meg. Mivel a felperes munkaviszonya december 15-én szűnt meg, így 2009. december 16-tól december 31-ig a felperes elvárható bruttó keresete 45.226 forint volt, amelynek járulékokkal (17 %) csökkentett összege 37.538 forint.

A felperes elvárható keresete 2010. évben 73.500 forintos minimálbérrel számolva 882.000 forint lett volna, amelynek járulékokkal csökkentett összege (17 %) 732.060 forint.

A felperes 2011. évi elvárható keresetének összege havi bruttó 78.000 forint, éves szinten 936.000 forint, járulékokkal csökkentett összege (17,5 %) 772.200 forint.

A felperes 2012. évi elvárható keresetének bruttó összege havi 93.000 forint, teljes évre számítva 1.116.000 forint, amelynek a járulékokkal csökkentett összege (18,5 %) 909.540 forint.

A felperes 2013. évi elvárható keresetének összege havi bruttó 98.000 forint, teljes évre számolva 1.176.000 forint, amelynek járulékokkal csökkentett összege (18,5 %) 958.440 forint.

A felperes elvárható bruttó havi munkabére 2014. évben 101.500 forint, amelynek járulékokkal csökkentett összege (18,5 %) 82.722 forint.

A felek az eljárás során több kérdésben a perben, illetve peren kívül egyezséget kötöttek.

A II. rendű alperes vonatkozásában a P Törvényszék 20.P.20.063/2011/8. sorszám alatt hozott részítéletet, amely a ... Ítéltábla Pf.III.20.386/2011/5. számú részítéletével jogerőre emelkedett. A bíróság megállapította, hogy a II. rendű alperes megsértette a felperes élethez, testi épséghez fűződő személyiségi jogát. Kötelezte őt egyúttal a perköltség megfizetésére.

A felperes a többször módosított, fennmaradó keresetében 103.435 forint lejárt többleterő kifejtési járadék, annak 2009. szeptember 19. napjától, középarányos időponttól számított törvényes mértékű késedelmi kamata, valamint 2009. december 16. napjától 2014. május 30-ig számítottan 3.823.388 forint, valamint annak 2012. március 15-től, a középarányos időponttól számított törvényes mértékű késedelmi kamata megfizetésére, továbbá a jövőre nézve havi 82.722 forint jövedelempótló járadék megfizetésére kérte kötelezni az I. rendű alperest.

Az I. rendű alperes a 103.435 forint lejárt többleterő kifejtési járadékot nem vitatta, azonban a keresetpótló járadéokra vonatkozó kereset elutasítását kérte, azt mind jogalapjában, mind összegében vitatta.

Az elsőfokú bíróság kötelezte az I. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 103.435 forint lejárt többleterő kifejtési járadékot és ezen összegnek 2009. szeptember 19. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamatát, továbbá 3.906.102 forint lejárt jövedelempótló járadékot 2010. január 1. napjától 2014. június 30-ig terjedő időszakra, valamint ezen összegből 37.538 forint után 2010. január 1. napjától, 732.060 forint után 2010. július 1. napjától, 772.200 forint után 2011. július 1. napjától, 909.540 forint után 2012. július 1. napjától, 958.440 forint után 2013. július 1. napjától és 496.332 forint után 2014. április 1. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamata. Emellett kötelezte az I. rendű alperest, hogy a jövőre nézve folyamatosan jövedelempótló járadék címén fizessen meg 2014. július 1. napjától kezdődő hatállyal minden hónap 10. napjáig előre esedékesen havi 82.722 forintot. Kötelezte továbbá az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 611.100 forint perköltséget. Ezt meghaladóan, az 1.000.000 forintos ügyvédi munkadíjra vonatkozóan a keresetet elutasította. Az ítélet járadékra vonatkozó részét előzetesen végrehajthatónak nyilvánította.

Emellett kötelezte az I. rendű alperest, hogy fizessen meg a Magyar Állam javára, a P Törvényszék Gazdasági Hivatala felhívására 305.387 forint állam által előlegezett perköltséget.

A peres eljárás illetékéről úgy rendelkezett, hogy az a Magyar Állam terhén marad.

Az elsőfokú bíróság indokolásában kifejtette, hogy az I. rendű alperes, mint a károkozó II. rendű alperes kötelező felelősségbiztosítója, a Ptk.559.§-ának (1) bekezdése, a 190/2004. (VI.08.) Korm. rendelet 7.§-ának (1) bekezdése és 8.§-ának (1) bekezdése alapján köteles a felperes balesetből eredő kárát megtéríteni.

A törvényszék a ... Ítéletábra Pf.VI.20.459/2012/4. számú, a korábbi ítéletet hatályon kívül helyező végzésének iránymutatását követve, a felperes által felajánlott bizonyítékokat és bizonyítási indítványokat figyelembe véve lefolytatta a bizonyítási eljárást abban a kérdésben, hogy megtett-e minden szükséges intézkedést a kárenyhítés körében a felperes, és az elvárható gondossággal eljárva keresett-e munkát. A B Kormányhivatal Ki Járási Hivatal Ki Járási Munkaügyi Kirendeltségének tájékoztatása, M. M egyéni vállalkozónak, B. A-nak, a G Kft. képviselőjének, valamint G község polgármesterének, dr. H. Tnak a teljes bizonyító erejű magánokiratban foglalt nyilatkozatai, a felperesnek és a felperes tanúként kihallgatott gyermekének, K. Anak a tanúvallomása alapján arra a következtetésre jutott, hogy a felperes végzettségének, képzettségének megfelelő munkakörben elhelyezkedni nem tud, rajta kívül álló okok miatt (a felperes lakókörnyezetében a munkalehetőségek szűkös volta, a felperes balesetre visszavezethető munkaképesség-csökkenése, valamint a felperes életkora). A felperes keresett, de nem talált munkát, tehát kárenyhítési kötelezettségének eleget tett.

A felperes az orvosszakértői vélemény alapján önmagában a balesetből eredően alkalmatlanná vált tanult szakmáinak betöltésére. Leszögezte a törvényszék, hogy a felperes életkorára (jelenleg 45 éves) is tekintettel, nem várható el, hogy valamely bizonytalan jövőbeni munkahely reményében szellemi tevékenységre feljogosító szakirányú végzettséget szerezzen. Ezért a 100 %-os mértékű professzionális munkaképesség-csökkenést is figyelembe véve - tekintettel a PK 45., 46. számú állásfoglalásokra, valamint az 1/2006. (V.22.) PK véleményben írtakra is - az adott évre jogszabályban rögzített minimálbér alapulvételével határozta meg a keresetpótló járadék összegét, valamint a rendkívüli munkateljesítmény, többtelező kifejtés járadékát a Ptk.356.§-ának (1), (2), (3) bekezdésére, 357.§-ának (1) és (4) bekezdésére figyelemmel, B. I igazságügyi könyvszakértő véleményére alapítva. A felperes rendkívüli munkateljesítményének mértékét a P Tudományegyetem Általános Orvostudományi Karának Igazságügyi Orvostani Intézetének véleménye alapján állapította meg.

A lejárt járadék középarányos kamatai megfizetésére a Ptk.301.§-ának (1) bekezdése alapján kötelezte az alperest. A járadék előzetes végrehajthatóságát a Pp.231.§-ának a) pontja szerint mondta ki.

Utalt arra a törvényszék, hogy figyelmen kívül hagyta a felperes havi 99.455 forint összegű társadalombiztosítási ellátását, amely a balesettel össze nem függő, bányában végzett munkája során szerzett egészségkárosodási járadékból, valamint baleseti

járadékból áll. E körben figyelemmel volt a 387/2007. (XII.23.) Korm. rendelet 22.§-ának (6) bekezdésére, 17.§ (1) bekezdés a) pontjára, a 23/1991. (II.9.) Korm. rendelet 5/K.§-ának (2) bekezdésére, az 1997. évi LXXXI. törvény 83/B.§-ának (1) és (2) bekezdésére és az 1997. évi LXXXIII. törvény 57.§-ának (3) bekezdésére, mivel a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, valamint a szilikózis megbetegedés miatti baleseti járadék független a felperes által elszenvedett közlekedési balesettől, arra kihatással nem bír.

Rögzítette továbbá az elsőfokú bíróság, hogy a felperes lényegében teljes egészében pernyertes lett, ezért a Pp.78.§-ának (1) bekezdése alapján a perköltség megfizetésére jogosult. A 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2.§-ának (1) bekezdésének a) pontja és 3.§-ának (6) bekezdés alapján a felperes által igényelt 1.000.000 forint ügyvédi munkadíjat 600.000 forintra mérsékelte. Hozzáadta továbbá a hatályon kívül helyező végzés szerinti 11.100 forintos ügyvédi munkadíjat.

Az elsőfokú ítélettel szemben az I. rendű alperes nyújtott be fellebbezést, melyben annak megváltoztatását és a keresetnek a jövedelempótló járadék tekintetében való teljes elutasítását kérte. Másodlagosan a jövedelempótló járadék leszállítását kérte havi 20.681 forint összegre.

Állította, hogy a felperes munkaviszonya nem a baleset következtében szűnt meg, hanem amiatt, hogy a határozott idő lejárt, így a felperes keresete 2010. január 1-től azért nem éri el a baleset előtti összeget, mert munkaviszonya egyébként is megszűnt. Véleménye szerint nem tett meg mindent a felperes, amely az adott helyzetben általában elvárható annak érdekében, hogy a megmaradt munkaerejét hasznosítsa. Ezért nem lehet arról szó, hogy önhibáján kívül nem talált munkát. Ebben a körben az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat kirívóan okszerűtlenül mérlegelte, hiszen a felperes saját előadása szerint sem keresett kifejezetten olyan cégeket, alapítványokat, ahol megváltozott munkaképességű személyeket foglalkoztatnak.

Állította, hogy sem jogszabály, sem bírói gyakorlat nem támasztja alá a professzionális munkaképtelenségre történő hivatkozást. Ezért amennyiben a másodfokú bíróság is okozati összefüggést lát a baleset és a felperes munkanélkülisége között, úgy kizárólag a balesettel összefüggő 25 %-os munkaképesség-csökkenésnek megfelelő mértékű, azaz 20.681 forint járadékra tarthatna igényt a felperes.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, lényegében helyes indokai alapján.

Rámutatott arra: a ... Ítélet tábla a hatályon kívül helyező végzésében előírta, hogy az elsőfokú bíróság a továbbiakban csupán a felperes kárenyhítési kötelezettségének teljesítését vizsgálhatja. Ennek az elsőfokú bíróság eleget tett.

Állította, hogy a felperesnek a baleset olyan károsodást okozott, amelyből kifolyólag a piacon való elhelyezkedése lehetetlenné vált.

A felperes 2010. év eleji egészségi állapota egyébként is bizonytalan volt még, hiszen 2010 júniusában került sor a bal keze II. ujjának amputációjára. Az amputációt követően alakult ki végleges állapota, amely után vált lehetővé az álláskeresése, amely azonban a részletes bizonyítási eljárás szerint eredménnyel nem járt.

Hivatkozott arra, hogy csatolta az illetékes munkaügyi kirendeltség tájékoztatását, amely a felperesi álláspontot támasztotta alá. Elismerte, hogy valóban nem keresett

rehabilitációs foglalkoztatót, azonban az utóbb becsatolt bizonyítékok alapján e munkáltatók sem adnak ajánlatot olyan jellegű munkaképesség-csökkenésben szenvedőknek, mint a felperes.

Utalt továbbá arra is, az I. rendű alperes korábban elfogadta, hogy a felperesnek jár 25 % munkaképesség-csökkenéssel arányos jövedelemvesztés. Ezért a jövedelempótló járadék teljes elutasítására vonatkozó fellebbezést alaptalannak tartotta.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és helyes jogszabályok alkalmazásával, helytálló jogi következtetésre jutott. Érdemi döntése lényegében helyes, csupán kisebb pontosításokra szorult. Ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet kisebb részben megváltoztatta a Pp.253.§-ának (2) bekezdése alapján.

Nem volt vitás a perben, hogy az I. rendű alperes által biztosított II. rendű alperes okozta azt a közlekedési balesetet 2009. június 19-én, amelyből kifolyólag a felperes maradandó fogyatékoságot szenvedett. A horzsolások és zúzódások mellett a bal kéz II. ujjának középső végpercét amputálták, a IV. és V. ujj pedig hajlított helyzetben elmerevedett, így bal kezén csak 2 ujját tudja használni, az I. és III. ujj csípőfunkciója maradt meg. Finomabb tevékenységet nem képes végezni, szorító ereje is lényegesen elmarad az átlagoshoz képest. A balesetből eredő fogyatékosága 25 %-os munkaképesség-csökkenést eredményezett.

Nem volt vitatott, hogy a felperest ért károsodás miatt az I. rendű alperes köteles helytállni.

Bizonyított tény, hogy a baleset előtt és a baleset idején is állandó bejelentett munkaviszonnyal rendelkezett a felperes. Munkáját a balesetet követő egy héttel később folytatta, rendkívüli munkateljesítménnyel, többleterő kifejtésével. Az is kétségtelen tény, hogy 2009. december 15. napjáig dolgozott, munkaviszonya a határozott idő lejártával szűnt meg, azóta munkaviszonyban nem áll. Az volt csupán vitás kérdés a perben, hogy a felperes önhibájából vagy önhibáján kívül nem létesített munkaviszonyt 2009. december 15-ét követően.

A ... Ítélet tábla Pf.VI.20.459/2012/4. számú végzésének iránymutatásában rögzített, a Pp.3.§-ának (3) bekezdése szerinti tájékoztatást a megismételt eljárásban a törvényszék megadta a felperesnek. A felperes pedig írásbeli bizonyítékokat csatolt, és tanúk nyilatkozatával támasztotta alá, hogy önhibáján kívül nem tudott munkaviszonyt létesíteni 2010. január 1-től. Próbált elhelyezkedni, de nem kapott munkát baleseti sérülései miatt tehergépkocsi-vezetőként, de más, képesítéseinek megfelelő rehabilitált munkakört sem ajánlottak részére. Ezért helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a megismételt eljárásban beszerzett új bizonyítékok alapján arra a következtetésre jutott, hogy önhibáján kívül, a perbeli közlekedési balesettel közvetlenül összefüggő okból nem tudott a felperes tanult szakmaiban elhelyezkedni.

A B Kormányhivatal Ki Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltsége által kiállított tájékoztatás szerint vājár munkakörben munkaerőigény bejelentése a területen nem volt az elmúlt időszakban, gépkocsivezetői munkaerőigény bejelentés fél évente 1-2

alkalommal fordul elő, azonban nem megváltozott munkaképességű munkavállalót keresnek.

Ezt támasztotta alá K. A tanúvallomása is, aki előadta, hogy édesapja újságokban keresett gépkocsivezetői állást, és az ő segítségével interneten is böngészett. Édesapja csalódott volt, hogy folyamatosan elutasították annak ellenére, hogy korábban rendszeresen dolgozott kőműves, illetve favágó brigádokban, és asztalos munkákat is végzett. Kb. 20 internetes telefonszámot hívtak fel, ebből 15 esetben mondták azt, hogy ilyen testi sérüléssel nem tudják foglalkoztatni a felperest. 5 esetben személyesen kereste fel a hirdetőt a felperes, azonban mindenhol elutasítást kapott, amint kiderült a fogyatékosága (P Törvényszék 15.P.20.335/2013/7. számú jegyzőkönyv 5-6. oldal).

A megismételt eljárásban 3. sorszám alatt becsatolt, teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt nyilatkozatok szerint a felperes lakóhelyének környékén tehergépkocsi-vezetőként nem tudják alkalmazni a felperest a munkáltatók (M. M egyéni vállalkozó, G Kft.). A tehergépkocsi-vezetésen kívül ugyanis szükség van mindkét kéz terhelhetőségére, szorító erejére a rakodáshoz, a mezőgazdasági gépjárműre való adapterek felszereléséhez, defekt vagy más műszaki hiba elhárításához, stb.

A g polgármester írásbeli nyilatkozata pedig megerősítette, hogy közmunkában sem tudja foglalkoztatni a felperest sérülése miatt.

A felperes saját nyilatkozata szerint, amelyet gyermeke tanúvallomásában igazolt, asztalos munkát sem végez, mivel az asztalos gépek veszélyesek, éles késekkel kell dolgozni, a munka finom kézmozgást igényel, amelyet ő már nem képes végezni.

Alaptalanul hivatkozott az I. rendű alperes arra, hogy a felperesnek jövedelempótló járadék nem jár, mivel megváltozott munkaképességűeket foglalkoztató munkáltatót nem keresett fel. A felperes ugyanis csatolta a már hivatkozott munkaügyi kirendeltség tájékoztatását, amely szerint a környéken 4 olyan munkáltató tevékenykedik, amely megváltozott munkaképességűeket foglalkoztat, azonban mindegyik munka finom kézmozgást, precizitást igényel. A felperes fogyatékoságának megfelelő munkáltató a környéken nincs.

Mindezekből következően a másodfokú bíróság is arra a következtetésre jutott, hogy a felperes munkanélkülisége és a perbeli közlekedési baleset között közvetlen ok-okozati összefüggés áll fenn. A felperest elhelyezkedésének elmaradásában önhiba nem terheli.

Az I. rendű alperes azon érvelése, hogy a felperes munkaviszonya a határozott idő leteltével egyébként is megszűnt, ezért keresetveszteséget pótló járadék részére nem jár, elfogadhatatlan. Az I. rendű alperes okfejtése ugyanis azt feltételezi, hogy a baleset idején 41 éves felperes további életében különben sem tudna elhelyezkedni (a jelenlegi nyugdíjkorhatár szerinti 65. életének betöltéséig 24 éven keresztül!) a baleset elmaradása esetén sem. E feltételezés bekövetkezésének valószínűsége sokkal kisebb, mint annak az esélye, hogy a következő 24 évben munkaviszonyt tudna létesíteni, ha bal keze ép lenne. A felperes részére tehát keresetpótló járadék jár. Annak összegét egyéb adat híján a minimálbér alapján kellett megállapítani, ahogy azt az elsőfokú bíróság helyesen tette.

A felperes fentiek szerint bizonyította, hogy munkanélküliségének releváns oka a baleseti sérülésből eredő fogyatékosága. Amennyiben bal keze is teljes egészében használható lenne, úgy nagy valószínűséggel el tudott volna már helyezkedni, akár tanult szakmaiban, akár más fizikai munkakörben. Mivel pedig munkanélküliségének lényegében egyetlen oka fogyatékosága, ezért kiesett jövedelmének nem csupán a fogyatékoságának megfelelő mértékű 25 %-a, hanem 100 %-a jár.

Ebben a kérdésben az ítélet tábla fenntartja korábbi álláspontját: mivel a felperes a balesetből eredő fogyatékoság miatt nem tud elhelyezkedni, így a balesettel össze nem függő mértékben, 75 %-ban sem képes jövedelemre szert tenni sem tanult szakmaiban, sem más fizikai munkakörben. Ennek oka pedig a perbeli károkozás, azaz professzionális munkaképesség-csökkenése 100 %, ahogy azt az igazságügyi orvosszakértő megállapította (P Törvényszék 15.P.20.335/2013/14. számú szakvélemény).

A fentiekre tekintettel 2009. december 16-tól 2014. június 30-ig terjedő időszakra jövedelempótló járadékként 3.906.110 forint jár a felperesnek **B. I** igazságügyi könyvszakértő 29. sorszám alatt csatolt, aggálytalan szakvéleményét figyelembe véve. Az elsőfokú bíróság ítéletének rendelkező része annyiban pontatlan, hogy 2010. január 1-től rögzítette a lejárt jövedelempótló járadékot, ugyanakkor a 37.538 forintos részösszeg az igazságügyi könyvszakértő véleménye szerint a 2009. december 16. - 2009. december 31. között elvárható bruttó kereset járulékokkal csökkentett összege. Emellett a lejárt jövedelempótló járadék részösszegeit összeadva nem az ítéletben írt 3.906.102 forint, hanem 3.906.110 forint jön ki. Ebben a részében ezért pontosította a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét. Az I. rendű alperest terhelő összeget az ítélet tábla nem emelte fel, hiszen a felsorolt részösszegek a helyesbített 3.906.110 forintot teszik ki.

Számítási hibát vétett az elsőfokú bíróság, amikor az I. rendű alperest 305.387 forint állam által előlegezett szakértői díj megfizetésére kötelezte. A megismételt eljárásban ugyanis a törvényszék 170.434 forint szakértői díjat, míg az alapeljárásban 141.557 forint szakértői díjat állapított meg, a kettő 311.991 forintot tesz ki. Ezért az I. rendű alperest terhelő állam által előlegezett költség összegét a másodfokú bíróság 311.991 forintra emelte fel.

Nyilvánvaló elírást tartalmaz az ítélet rendelkező része arra vonatkozóan, hogy az elsőfokú bíróság az alperest kötelezte a felperes javára perköltség megfizetésére. Mivel két alperes szerepelt a perben, és a jelen ítélet kizárólag az I. rendű alperesre tartalmaz rendelkezést, így természetesen az I. rendű alperes köteles megfizetni 611.100 forint perköltséget a felperes javára, ebben a körben is pontosította a rendelkezést az ítélet tábla.

Elírást tartalmaz az elsőfokú ítélet 5. oldal 2. bekezdése is. Ezért azt az ítélet tábla helyesbíti oly módon, hogy a felperes balesetet megelőző havi bruttó átlagkeresete 87.626 forint volt, helyesen 2008. június 1-től 2009. május 31-ig az ott írt 2009. június 19. és 2010. június 19. közötti időszak helyett. A helyes időszak az igazságügyi könyvszakértő véleménye alapján azonosítható.

A fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság lényegében helyes ítéletét kisebb részben változtatta meg.

Pervesztessége miatt, a Pp.78.§ (1) bekezdése értelmében az I. rendű alperes köteles viselni a másodfokú eljárásban felmerült perköltséget is, amely a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§-ának (2) bekezdés *a)* pontja szerint 24.800 forint ügyvédi munkadíjból áll. Az I. rendű alperes illetékmentes, ezért a feljegyzett fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli az Itv.74.§-ának (3) bekezdése folytán alkalmazandó Kmr.13.§-ának (1) bekezdése és 14.§-a szerint.

P é c s, 2015. január 8.

dr. Döme Attila s.k. a tanács elnöke, dr. Vogyicska Petra s.k. előadó bíró, Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. bíró